

Lubuskie
Warte zachodu

**Podsumowanie procesu konsultacji
społecznych i opiniowania Programu ochrony
powietrza dla strefy miasto Gorzów
Wielkopolski
wraz z planem działań krótkoterminowych**

Prace nad Programem ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski wraz z planem działań krótkoterminowych prowadzone były przy współpracy z Departamentem Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego.

Kierownik projektu	Anna Wahlig	ATMOTERM S.A.
Zespół autorski ATMOTERM S.A.	Edyta Benikas Piotr Łuczak Barbara Markiel Tomasz Przybyła Ireneusz Sobecki Wojciech Wahlig Magdalena Załupka	

Nadzór merytoryczny:

Artur Malec Dyrektor Departamentu Środowiska, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego

Mariola Wielhorska Kierownik Wydziału Pozwoleń i Programów Departamentu Środowiska, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego

Przedmiot umowy współfinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze

Spis treści

1. Proces konsultacji i opiniowania	3
1.1. Konsultacje społeczne	3
1.2. Opiniowanie przez właściwych wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast oraz starostów	4
1.3. Opiniowanie przez Ministra Klimatu	4
2. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko	5
3. Załączniki	6
Spis tabel.....	20

1. PROCES KONSULTACJI I OPINIOWANIA

1.1. Konsultacje społeczne

Wypełniając obowiązek wynikający z art. 91 ust. 9 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 z późn. zm.), oraz zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.) zapewniono możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem było opracowanie „Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski wraz z planem działań krótkoterminowych”.

Zawiadomienie o przystąpieniu do realizacji przedmiotowego Programu zostało zamieszczone na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego dnia 20 grudnia 2019 r. W zawiadomieniu wskazano adres pocztowy oraz poczty elektronicznej, na które można było przekazywać uwagi oraz wnioski, jak również zapytania ws. Programu.

Informacja o konsultacjach ukazała się w ogłoszeniu zamieszczonym w dniu 19 lutego 2020 r. na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego: https://bip.lubuskie.pl/228/3386/Nowe_Programy_Ochrony_Powietrza/

W ogłoszeniu wskazano na możliwość wnoszenia uwag i wniosków w terminie od 20.02.2020 r. do 11. 03.2020 r.:

- w formie pisemnej na adres Departamentu Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego 65-057 Zielona Góra, ul. Podgórna 7;
- ustnie do protokołu;
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres: sekretariat.dsr@lubuskie.pl.

Ponadto wszystkie informacje dotyczące prac nad dokumentem były również przesyłane Prezydentowi Miasta Gorzów Wlkp. pocztą tradycyjną.

W ramach prowadzonych konsultacji, odbyło się dnia 5 marca 2020r. w siedzibie Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gorzowie Wlkp. spotkanie konsultacyjne.

Uwagi przekazane w trakcie procesu konsultacji społecznych zostały przeanalizowane oraz uwzględnione w zapisach Programu. Zestawienie uwag z procesu konsultacji społecznych zamieszczono w załączniku nr 3.

Ponadto wymagane było również przeprowadzenie konsultacji na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r., poz. 688 z późn. zm.) ze względu na charakter dokumentu programu ochrony powietrza, jako aktu prawa miejscowego dotyczącego strefy zadań publicznych, o których mowa w art. 4 wskazanej ustawy. W związku z powyższym przeprowadzono konsultacje z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2019 r., poz. 688 z późn. zm.) oraz Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego.

Konsultacje projektu uchwały Sejmiku Województwa Lubuskiego, w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski wraz z planem działań krótkoterminowych, zostały przeprowadzone według zasad określonych w uchwale Nr LV/568/2010 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 września 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego.

Ogłoszenie o konsultacjach zamieszczone zostało na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w zakładce Ochrona środowiska – Nowe Programy ochrony powietrza, pod adresem: https://bip.lubuskie.pl/228/3386/Nowe_Programy_Ochrony_Powietrza/ dnia 22 kwietnia 2020 r. Organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2019 r., poz. 688 z późn.zm.) oraz powołana Zarządzeniem nr 85/2019 Marszałka Województwa Lubuskiego z dnia 22 lipca 2019 roku Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego mogły wносить uwagi i wnioski w terminie od dnia 23 kwietnia 2020 r. do dnia 11 maja 2020 r. za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: sekretariat.dsr@lubuskie.pl oraz w ramach konsultacji z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego.

Uwagi przekazane w trakcie procesu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego zostały przeanalizowane oraz uwzględnione w zapisach Programu. Zestawienie uwag z procesu konsultacji zamieszczono w załączniku nr 4.

1.2. Opiniowanie przez właściwych wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast oraz starostów

---

Zgodnie z art. 91 ust. 1 i ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska zarząd województwa ma obowiązek przedstawić właściwym wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast i starostom projekt uchwały sejmiku w sprawie programu ochrony powietrza do zaopiniowania.

Projekt uchwały w sprawie uchwalenia „Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski wraz z planem działań krótkoterminowych” został przyjęty przez Zarząd Województwa Lubuskiego w dniu 21 kwietnia 2020 roku i skierowany do opiniowania przez Prezydenta Miasta Gorzów Wielkopolski.

Powyższy projekt uchwały został przekazany pismem znak: DŚ.II.721.1.6.2019 z dnia 22 kwietnia 2020 r. właściwemu organowi celem zaopiniowania. Wspomniany organ, w myśl art. 91 ust. 2a ww. ustawy, jest zobowiązany do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu. Niewydanie opinii w tym terminie oznacza akceptację projektu uchwały.

W ustawowym terminie wpłynęła opinia pozytywna wraz z uwagami przekazana pismem WSR-II.621.2.1.2020.JK z dnia 26 maja 2020 r. wyrażona przez Prezydenta Miasta Gorzowa Wielkopolskiego.

Zestawienie uwag i wniosków, wniesionych do projektu uchwały Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie przedmiotowego Programu w ramach procesu opiniowania przez właściwy organ, wraz z informacją, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione, przedstawiono w załączniku nr 2.

1.3. Opiniowanie przez Ministra Klimatu

Zgodnie z art. 91 ust. 2c ustawy Prawo ochrony środowiska zarząd województwa ma obowiązek przedstawić ministrowi właściwemu do spraw środowiska projekt uchwały sejmiku w sprawie programu ochrony powietrza do zaopiniowania. W związku z powyższym, pismem znak: DŚ.II.721.1.6.2019 z dnia 22 kwietnia 2020 r. projekt uchwały Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej wraz z planem działań krótkoterminowych został dostarczony Ministrowi Klimatu celem zaopiniowania. **Minister opiniuje program pod względem zgodności z wymaganiami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych¹** i zobowiązany jest do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu.

---

¹ Dz. U. z 2019 r., poz. 1159

Wniesione przez Ministra (ogólne i szczegółowe) uwagi zostały wnikliwie przeanalizowane i wskazano sposób rozpatrzenia. Informację o tym zamieszczono w załączniku nr 1.

2. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Proces strategicznej oceny oddziaływania na środowisko określony jest w Dziale VI ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej: ustawa ooś) i jest wymagany dyrektywą 2001/42/UE.

Zarząd Województwa Lubuskiego, dokonawszy analizy przesłanek wymienionych w art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2020r., poz. 283 z późn. zm) ustalił, iż projekt Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wlkp. wraz z planem działań krótkoterminowych nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Stanowisko to zostało potwierdzone przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp., w piśmie znak: WZŚ.411.35.2020.DT z dnia 27 marca 2020 r., oraz przez Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. w piśmie znak: NZ.9022.105.2020.AD z dnia 3 kwietnia 2020r.

3. ZAŁĄCZNIKI

3.1. Załącznik nr 1 – wnioski i uwagi przekazane w opinii Ministra Klimatu

Tabela 1. Wnioski i uwagi przekazane w opinii Ministra Klimatu

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
1	ogólne			1) Zgodnie z §3 pkt 1 lit. a) rozporządzenia, do programu winna zostać załączona „mapa strefy opracowana w państwowym systemie odniesień przestrzennych, z wykorzystaniem materiałów i baz danych gromadzonych w państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym”. Nie jest jasne, czy schematyczne mapki umieszczone w Załączniku do Programu spełniają ten wymóg. Z punktu widzenia formalnego wymagany materiał winien zostać opatrzony wskazaniem materiałów państwowego zasobu stanowiącego podstawę opracowania mapy.		Uwzględniono	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
2	ogólne			<p>2) Zgodnie z §3 pkt 2 lit. b) rozporządzenia, program ochrony powietrza winien zawierać określenie metod stosowanych przy ocenie poziomów substancji w powietrzu. W rozdziale 1.3.1.1. o takim tytule, na str. 16, podano jedynie określenie „Obliczenia z wykorzystaniem matematycznych modeli - transportu i przemian substancji w powietrzu”, które nie identyfikuje żadnej metody - ani modelu matematycznego, ani sposobu jego użycia. Ponieważ w innych miejscach dokumentu pojawiają się informacje o wykorzystaniu wyników modelowania matematycznego udostępnionych przez GIOS - należałoby taką informację w tym miejscu podać, o ile tak w rzeczywistości było. Przepisy nr 26, 28-30 i 36 „opracowanie własne na podstawie modelowania matematycznego” sugerują tu wykonanie innych (własnych?) prac modelowych, a w wykazie literatury znajduje się odsyłacz do dokumentacji modelu CALPUFF - nie wiadomo, czy i jak został on w opracowaniu wykorzystany.</p>		<p>Uwaga uwzględniona. Do opracowania projektu dokumentu wykorzystano model CALPUFF. Został on wykorzystany do modelowania dla roku prognozy w Programie ochrony powietrza i jest modelem rekomendowanym do wykonywania oceny jakości powietrza w skali regionalnej, a także został wskazany we Wskazówkach metodycznych dotyczących modelowania matematycznego w systemie zarządzania jakością powietrza wydanych przez Ministerstwo Środowiska w 2003 roku. Stosowany był również do ocen jakości powietrza w latach 2015-2017, dlatego też jego użycie było najbardziej efektywnym rozwiązaniem. Zastosowany model daje możliwość porównania wyników modelowania pomiędzy Programami ochrony powietrza, do których został wykorzystany, a także daje możliwość określenia szczegółowo wpływu poszczególnych źródeł emisji na wysokość stężeń w strefie.</p> <p>Model pozwala na modelowania rozprzestrzenia zanieczyszczeń w szerokim zakresie skal przestrzennych, z uwzględnieniem rzeźby terenu, stanów stagnacji, inwersji, recyrkulacji, zadymiania, transportu w strefie przybrzeżnej, w warunkach słabych wiatrów i cisz. Uwzględnia zmienność warunków meteorologicznych w czasie ruchu zanieczyszczeń i ich zmienność przestrzenną, efekty wypornościowe i dynamiczne w trakcie wznoszenia smugi, suchą depozycję i pochłanianie w chmurach. Skuteczność modelowania może być przedstawiona w postaci porównania wyników modelowania z wynikami pomiarów. Opis modelu został uzupełniony - dodano załącznik nr 1 OPIS WYKORZYSTANYCH W ANALIZACH MODELI ROZPRZESTRZENIANIA ZANIECZYSZCZEŃ.</p>	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
3	ogólne			3) W rozdziale 1.3.4 Wyniki rocznej oceny jakości powietrza w 2018 r., wskazano, że obszarem przekroczeń poziomu dopuszczalnego benzo(a)pirenu, wyznaczonym na podstawie wyników modelowania, objęto praktycznie cały obszar zabudowy miejskiej w granicach miasta, jak również faktem posiadania danych pomiarowych z dwóch stacji, należałoby porównać dane liczbowe pochodzące z modelowania i pomiarów, dla oceny niepewności tych rezultatów i ewentualnych korekt.		Uwzględniono i naniesiono poprawki	TAK
4	ogólne			4) Zgodnie z §3 pkt 3 rozporządzenia, program ochrony powietrza winien zawierać określenie przewidywanych poziomów substancji w powietrzu, przy podejmowaniu działań określonych programem oraz przy ich braku. Spośród tych wielkości, w rozdziale 1.6.2 podano jedynie przewidywane poziomy przy podejmowaniu działań określonych programem. Nie podano, w jaki sposób zostały określone te wielkości.		Uzupełniono	TAK
5	ogólne			5) Zastanowienie budzi również fakt, że w pkt 1.6.2 w roku prognozy zakończenia programu 2026 r. - podano przewidywaną wartość benz(a)pirenu na poziomie 2,9 ng/m ³ — tj. powyżej określonego dla tej substancji poziomu docelowego, natomiast w pkt 1.6.1 znalazło się stwierdzenie, że „Przeprowadzone modelowanie rozprzestrzeniania zanieczyszczeń dla roku prognozy wskazuje, że przekroczenie docelowe stężenia benzo(a)pirenu w roku prognozy w strefie miasto Gorzów Wielkopolski jest możliwe do wyeliminowania, jeśli zastosuje się działania przewidziane prawem, czyli zapisane m.in. w uchwale antysmogowej...”. Informacja zawarta w pkt 1.6.1 i 1.6.2 są w takim przypadku sprzeczne i się wykluczają.		Zweryfikowano i poprawiono	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
6	ogólne			6) Tabela nr 17 Harmonogram działań naprawczych - działanie 1 (PL0801_ZSO), na str. 42-44, pn. Obniżenie emisji z indywidualnych systemów grzewczych w wyniku eliminacji niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe, określa generalnie jedno z trzech działań naprawczych w programie, podobnie jak ma to miejsce w przypadku projektu programu ochrony powietrza dla strefy miasta Zielona Góra. Stanowi także jedyne działanie, które będzie miało realnie bezpośredni wpływ na poprawę jakości powietrza w strefie miasto Gorzów Wielkopolski. Zarazem jego opis jest na zbyt dużym stopniu ogólności. Dlatego też działanie PL0801_ZSO powinno być podzielone na poddziałania, na przykład ze względu na rodzaj źródła ciepła, na które zostaną wymienione stare systemy grzewcze na paliwa stałe.		Uzupełniono	TAK
7	ogólne			7) W tabeli nr 17 (str. 42-44), tabeli nr 18 (str. 44-45) oraz w tabeli nr 19 (str. 45-47), w pozycjach odnoszących się do wskaźników monitorowania postępu dla działania naprawczego, zgodnie z § 3 pkt 6 lit. d rozporządzenia, konieczne jest nie tylko wskazanie samego wskaźnika monitorowania postępu dla planowanych działań naprawczych, ale przede wszystkim jego szacunkowe określenie ilościowe dla każdego roku realizacji, które stanowić będzie podstawę do oceny stopnia realizacji działania naprawczego w poszczególnych latach obowiązywania programu.		Uzupełniono	TAK
8	ogólne			8) We wskazanych wyżej, w pkt 7 pisma, tabelach nr 19-21, określono termin rozpoczęcia działań naprawczych na dzień 1 stycznia 2021 r. Podkreślić należy, że podjęcie działań naprawczych, określonych w Harmonogramie działań naprawczych, powinno nastąpić niezwłocznie po wejściu w życie uchwały Sejmiku Województwa Lubuskiego, tym bardziej, że zgodnie z art. 91 ust. 9ac ustawy - Prawo ochrony środowiska, program ochrony powietrza powinien określać działania naprawcze, tak aby okresy, w których nie są dotrzymane poziomy dopuszczalne lub docelowe lub pułap stężenia ekspozycji, były jak najkrótsze. Poza tym,		Uzupełniono	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
				przypomnieć należy, że na zarządzie województwa, zgodnie z art. 94 ust. 2apkt 1 ustawy -Prawo ochrony środowiska, ciąży obowiązek przekazania ministrowi właściwemu do spraw klimatu oraz właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska w terminie do dnia 31 marca 2021 r. pierwszego sprawozdania okresowego z realizacji działań naprawczych wynikających z programu ochrony powietrza, o którym mowa w art. 91 cytowanej wyżej ustawy, obejmujące okres od dnia wejścia w życie uchwały do dnia 31 grudnia 2020 r.			
9	ogólne			Konieczność weryfikacji zarówno samego projektu uchwały, jak również projektu programu ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych w kontekście wskazanych w Dzienniku Urzędowym RP właściwych pozycji, w których opublikowane zostały poszczególne akty prawne oraz właściwe ich zmiany		Zweryfikowano podstawy prawne oraz informacje o publikacji w Dzienniku Urzędowym.	TAK
10	ogólne			Identyfikacja wykorzystywanych informacji źródłowych w projektowanym dokumencie powinna być precyzyjna, i odpowiadać wymogom obowiązujących norm PN-ISO 690 i PN-ISO 690-2. Nie jest to jedynie zarzut natury formalnej - brak konkretnej identyfikacji danych źródłowych zarówno utrudnia merytoryczną ocenę prawidłowości wykonania pracy i wiarygodności przedstawianych wyników, jak i wszelkie dalsze prace związane z przyszłymi korektami planu lub jego rozwojem. Uwaga dotyczy w szczególności przywołań niezidentyfikowanych dokumentów, np. przypisy nr 17-35.		Dokument został zweryfikowany oraz uzupełniono informacje o źródłach internetowych wraz z podaniem dat dostępu. Usunięto określenie "opracowanie własne"	TAK
11	ogólne			Konieczność przeprowadzenia analizy projektu dokumentu, pod kątem przygotowania informacji o programie ochrony powietrza, zgodnie z zakresem określonym w załączniku nr 12 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2018 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz. U. poz. 1120), którą zarząd województwa ma obowiązek przekazać do Ministra Klimatu po przyjęciu uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza.		Dokument został zweryfikowany pod kątem wspomnianych w uwadze wymogów. Realizując pozostałe zapisy umowy dotyczącej opracowania Programu opracowano także zestawienie określone w załączniku 12 przywołanego rozporządzenia.	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
12	ogólne			Konieczność weryfikacji załącznika do projektu uchwały (projektu programu ochrony powietrza) pod względem zgodności z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 945, 1248, 1696, 2170, z 2020 r. poz. 284) oraz odpowiednich rozporządzeń atrybucyjnych, tj. konieczność zmiany organów właściwych w sprawach.		Dokument został zweryfikowany pod kątem zgodności ze wspomnianą w uwadze ustawą oraz rozporządzeniami wykonawczymi.	TAK
13	szczegółowe	Wykaz pojęć i skrótów użytych w opracowaniu	4	Wskazany wykaz zawiera pojęcia, które w opracowaniu nie są używane np. emitor liniowy, emitor powierzchniowy, unos.	Konieczność ponownej weryfikacji Wykazu.	Wykaz został zweryfikowany.	TAK
14	szczegółowe	Podstawy prawne, 1.1.2	8	Wśród dyrektyw, które zostały uwzględnione w programie ochrony powietrza, powinny zostać wymienione także Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2015/2193 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania (MCP) oraz dyrektywa dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylecia dyrektywy 2001/81 /WE.	Konieczność uzupełnienia dokumentu.	Dokument został uzupełniony	TAK
15	szczegółowe	Inne dokumenty, 1.1.2.	9	Nie zostały wzięte pod uwagę przygotowane przez Ministerstwo Klimatu : -wskaźniki emisji zanieczyszczeń powietrza ze spalania paliw na potrzeby opracowania programów ochrony powietrza" (przekazane w dniu 13 sierpnia 2019 r. przez Ministra Środowiska do marszałków województw), - Kalkulator do obliczania wielkości emisji z transportu drogowego (przekazane w dniu 30 września 2019 r. przez Ministra Środowiska do marszałków województw)	Nie wymieniono najaktualniejszych wskaźników opracowanych w 2019 r. Należy wziąć te najnowsze dokumenty pod uwagę.	Uzupełniono informację o wykorzystanych materiałach. Zweryfikowano wskaźniki efektu ekologicznego.	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
16	szczegółowe	Wykaz substancji objętych programem, 1.3.2.	19	W przedostatnim akapicie wskazano, że „...Poza wymienionymi na wstępie źródłami powstawania WWA...”. Źródła powstawania nie zostały jednak w tekście opisane.	Konieczność uzupełnienia tekstu.	Uzupełniono informację o źródłach powstawania B(a)P oraz zweryfikowano zapisy.	TAK
17	szczegółowe	Rysunek nr 8, 1.3.3	20	Na mapce zaznaczono lokalizację stacji pomiarowej w strefie miasto Gorzów Wlkp., natomiast w legendzie mapy wyróżniono pomiary PM 10 i PM2,5, przy czym nie są one zaznaczone na mapie - na obu stacjach prowadzone są pomiary pyłu PM 10, na stacji przy ul. Piłsudskiego prowadzone są pomiary pyłu PM2,5.	Konieczność weryfikacji danych naniesionych na mapie z przedstawioną do niej legendą.	Uwzględniono	TAK
18	szczegółowe	1.3.3.	21 Ostatni akapit na stronie	Pierwsze zdanie powinno mieć następujące brzmienie: stężenia benzo(a)pirenu w analizowanym okresie co roku przekraczały poziom... ”.	Poprawka o charakterze redakcyjnym.	Zdanie zostało poprawione	TAK
19	szczegółowe	Tabela nr 7 Tabela nr 13 Tabele nr 14-15	25 32 32-34	Tabela nr 7 - wielkość emisji benzo(a)pirenu zbieżna z danymi przekazanymi przez KOBIZE. Tabela nr 13 - wielkość emisji zbieżna z danymi przekazanymi przez KOBIZE. Tabele nr 14-15 - wielkość emisji benzo(a)pirenu zbieżna z danymi przekazanymi przez KOBIZE.	Uwaga wyłącznie o charakterze informacyjnym.	Brak uwag do uwzględnienia	TAK
20	szczegółowe	1.4, Tabela nr 8	26	Wielkości emisji benzo(a)pirenu z obszaru strefy lubuskiej rozbieżna z danymi przekazanymi przez KOBIZE - dane w POP są zawyżone o ok. 23%.	Konieczność weryfikacji danych emisyjnych dla benzo(a)pirenu zawartych w projektach programów ochrony powietrza dla stref w Województwie Lubuskim.	Zweryfikowano i poprawiono	TAK
21	szczegółowe	1.7.1, Tabela nr 12	31	Wielkości emisji benzo(a)pirenu są jednakowe jak w Tabeli nr 8, mimo iż tytuły tabel sugerują, że emisje powinny być różne, ponieważ Tabela nr 8 dotyczy całkowitej emisji zanieczyszczeń objętych programem z pasa 30 km wokół strefy, a Tabela nr 12 dotyczy wielkości emisji powierzchniowej z pasa 30 km wokół strefy.	Konieczność ponownej weryfikacji danych zawartych w Tabeli nr 8 i 12.	Zweryfikowano i poprawiono	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
22	szczegółowe	1.7.2., Scenariusze wielkości emisji w roku prognozy	31	Scenariusz I, jak stwierdzono, określa „przewidywane zmiany emisji ze źródeł zlokalizowanych w strefie miasto Gorzów Wielkopolski w przypadku realizacji działań przewidzianych w Programie”. Tymczasem są tu opisane istniejące regulacje prawne, które wpłyną na redukcję emisji. Z kolei scenariusz II (str. 33) ma określać „przewidywane zmiany emisji ze źródeł zlokalizowanych w strefie miasto Gorzów Wielkopolski w przypadku realizacji działań przewidzianych w prawie”, które to, jak wyżej wspomniano, opisane są w scenariuszu I. Należy prawidłowo określić scenariusze oraz jednoznacznie wskazać, w ramach którego scenariusza rozpatrywana jest realizacja działań wynikających z uchwały antysmogowej.	Niezbędne jest dokładniejsze opisanie scenariusza I oraz scenariusza II. Obecnie nie do końca wiadomo czym oba scenariusze się różnią. Nie wskazano również wyraźnie, który scenariusz ma być realizowany (można się tego domyślić dopiero po analizie harmonogramu. Przy tak ograniczonym opisie nie wiadomo również dlaczego, pomimo zapewnienia dużo większej redukcji emisji, nie został wybrany scenariusz II. Konieczność ponownej weryfikacji treści dokumentu w tym zakresie i modyfikacja zapisów.	Zweryfikowano i poprawiono	TAK
23	szczegółowe	1.7.2, Scenariusze wielkości emisji w roku prognozy	31	W treści dokumentu należy uzupełnić informacje na temat dużych źródeł spalania paliw, które nie tylko podlegają zaostrzonym standardom od 2016 r. (z wyjątkiem źródeł zgłoszonych do derogacji), ale także będą musiały, do dnia 17 sierpnia 2021 r., zostać dostosowane do konkluzji BAT. Analizując redukcję emisji z przemysłu, również należy wspomnieć o dyrektywie IED oraz obowiązkowych do wdrożenia konkluzjach BAT dla poszczególnych gałęzi przemysłu.	Konieczność uwzględnienia w tej części dokumentu informacji i LCP.	Zweryfikowano i poprawiono	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
24	szczegółowe	1.7.2, Scenariusze wielkości emisji w roku prognozy - „Emisja punktowa”	32	Niewystarczająca analiza wpływu źródeł MCP na jakość powietrza w strefie	Zgodnie z art. 91 ust. 9aa ustawy Poś należy wykonać analizę dotyczącą średnich źródeł spalania paliw, tj. źródeł o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW i mniejszej niż 50 MW, zlokalizowanych na obszarze, na którym stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego. Kwestie dot. tych źródeł są opisane szczerze np. nie ma informacji o liczbie takich instalacji w strefie i ich rozmieszczeniu wobec czego należy uznać, że zamieszczona w dokumencie analiza jest niewystarczająca.	Uzupełniono	TAK
25	szczegółowe	1.7.2, Tabela nr 13	32	W tabeli przeważają wartości zerowe -zasadnym byłoby przyjąć inną jednostkę masy lub inne zaokrąglenie.	Do ewentualnego rozważenia zmiana wielkości jednostek.	Zweryfikowano zaokrąglenia liczb w tabeli i zwiększono liczbę miejsc po przecinku do 6.	TAK
26	szczegółowe	1.8.3. Wykaz i opis planowanych do realizacji działań naprawczych	39-40	Należałoby rozważyć wprowadzenie pomocy dla mieszkańców przy aplikowaniu o dofinansowania z dostępnych krajowych programów finansowych.	Do rozważenia wprowadzenie wskazanej pomocy przy wyborze odpowiedniego programu dofinansowania jak i przy wypełnianiu i składaniu wniosków o dofinansowanie.	Uzupełniono zapisy w Kierunku 1, dodano zapis: "W zakresie działań ukierunkowanych na wymianę kotłów istotne jest także wsparcie dla mieszkańców proponowane przez samorządy (w miarę możliwości finansowych oraz organizacyjnych). Ze względu na wiele kwestii technicznych, organizacyjnych, a także finansowych towarzyszących wymianie źródeł ciepła przez mieszkańców proponowane jest tworzenie w gminach stanowisk tzw. ekodoradców czy wsparcia osób zagrożonych tzw. ubóstwem energetycznym poprzez tworzenie programów osłonowych".	TAK
27	szczegółowe	1.8.4 Tabela nr 17	42-44	W tabeli brak informacji o założeniach jakie zostały przyjęte do oszacowania kosztów realizacji tego działania, co uniemożliwia ich weryfikację i ocenę. Tymczasem jest to najistotniejsze działanie z punktu widzenia celu programu ochrony powietrza.	Konieczność ponownej analizy działania naprawczego, pod kątem uszczegółowienia danych do uwzględnienia w tabeli.	Uzupełniono	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
28	szczegółowe	1.8.4. Tabela 17	42-44	Brak wskazania planowanych efektów rzeczowych w postaci np. liczby wymienionych kotłów czy przeprowadzonych termomodernizacji.	j.w.	Uzupełniono	TAK
29	szczegółowe	1.8.5 Możliwe źródła finansowania działań wskazanych w Programie	47-	Do każdego źródła finansowania, w tym przede wszystkim do Programów Priorytetowych NFOSiGW powinny być podane odnośniki do stron internetowych. Kopiowanie - tak jak jest aktualne w projektach programów - treści oferty finansowej nie jest zalecane i rodzi błędy informacyjne w przyszłości z uwagi na dezaktualizację warunków.	Konieczność weryfikacji i poprawienia tej części dokumentu	Zweryfikowano zapisy oraz dodano odnośniki do stron internetowych poszczególnych Programów czy instytucji wdrażających.	TAK
30	szczegółowe	1.9 Tabela nr 21	53	Tabela zawiera wskaźniki redukcji wyrażone w kg/100m2/rok. Nie opisano założeń przyjętych do opracowania tych wskaźników.	Konieczność przedstawienia dodatkowych wyjaśnień.	Uzupełniono	TAK
31	szczegółowe	1.10 Tabela nr 23	56	W tabeli zawarte zostały działania przewidziane do zrealizowania w 2020 r. albo w 2022 r. - trudno je nazwać długoterminowymi. Wskazane w tej części działania wpisują się w założenia projektowanego POP i będą prowadzić do zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza w tym z gospodarstw domowych. Dlatego trudno jest zrozumieć brak ich ujęcia w projektowanym POP.	Konieczność weryfikacji treści zawartej w tej części dokumentu.	Zweryfikowano i poprawiono	TAK
32	szczegółowe	1.11.2 Ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomów alarmowych i poziomów informowania	58	Konieczność zmiany brzmienia zdania pierwszego: „... są wykonywane przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska GIOŚ w Zielonej Górze	Zgodnie z obowiązującym prawodawstwem, zadania związane z monitoringiem środowiska prowadzą Regionalne Wydziały Środowiska GIOŚ.	Zapis został zweryfikowany zgodnie z uwagą.	TAK
33	szczegółowe	1.11.2 Przypis 43 do Tabeli nr 26	59	W przypisie należy dopisać „opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ, RWMS w Zielonej Górze”.	Konieczność uzupełnienia brzmienia przypisu nr 43.	Zapisy zmieniono zgodnie z uwagą.	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
34	szczegółowe	1.11.2 Rysunek nr 14	60	W tytule Rysunku należy dopisać „opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ, RWMS w Zielonej Górze”.	Konieczność uzupełnienia brzmienia tytułu Rysunku.	Zapisy zmieniono zgodnie z uwagą.	TAK

3.2. Załącznik nr 2 – wnioski i uwagi przekazane w opinii Prezydenta Miasta Gorzów Wielkopolski

Tabela 2. Wnioski i uwagi przekazane w opinii Prezydenta Miasta Gorzów Wielkopolski

LP	Opiniodawca	Fragment tekstu projektu, do którego odnoszą się uwagi (jeżeli uwaga odnosi się do konkretnego zapisu)	Uwagi/komentarze	Opinia	Odniesienie	Czy wymaga zmiany w treści
55	Prezydent Miasta Gorzów Wielkopolski	Punkt 1.8.4. Tabela 17. Harmonogram realizacji działań naprawczych - działanie 1.	W wierszu „Etapy realizacji działania” wskazano, iż w latach 2023-2026 nastąpi wymiana instalacji spełniających minimalny standard emisyjny zgodny z 5 klasą na: sieć ciepłowniczą lub instalacje OZE. Należy usunąć ten zapis ponieważ nie znajduje on uzasadnienia prawnego ani ekonomicznego. Etap 2 mógłby obejmować np. dalszą wymianę instalacji nie spełniających standardu emisyjnego zgodnie z klasą 5 oraz działania związane z ograniczaniem strat ciepła i montażem instalacji OZE.	pozytywna	Słuszna koncepcja. Zmieniono zapisy	tak
56	Prezydent Miasta Gorzów Wielkopolski	Punkt 1.11.2.	W programie zabrakło dogłębnej analizy przyczyn powstania tak wysokich stężeń B(a)P w roku 2018. W kontekście wieloletniego, systematycznego obniżania stężeń pyłu zawieszanego, zjawisko tak drastycznego wzrostu stężeń B(a)P w 2018 r. powinno zostać poddane głębszej analizie.	pozytywna	Pod względem warunków meteorologicznych, jak również innych aspektów mogących mieć wpływ na wysokość stężeń rok 2018 nie różnił się znacząco lat poprzednich. Ocena jakości powietrza, w tym prowadzenie pomiarów stężeń, leży w gestii Głównego Inspektora Ochrony Środowiska	nie

LP	Opiniodawca	Fragment tekstu projektu, do którego odnoszą się uwagi (jeżeli uwaga odnosi się do konkretnego zapisu)	Uwagi/komentarze	Opinia	Odniesienie	Czy wymaga zmiany w treści
57	Prezydent Miasta Gorzów Wielkopolski	Punkt 5.3.	Lokalizacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza na terenie strefy miasto Gorzów Wielkopolski. W związku z bardzo małym udziałem emisji punktowej w całkowitej emisji B(a)P na terenie miasta oraz dużą ilością źródeł o nieznacznej (pomijalnie małej) emisji tego zanieczyszczenia, proponujemy wykazać tylko główne źródła emisji co spowoduje, że Rysunek 17. będzie bardziej czytelny.	pozytywna	Niestety, rys. 17 musi odzwierciedlać dane, które autorzy otrzymali z KOBIZE na potrzeby realizacji Programu. Rysunek jednak przeedytowano i poprawiono, aby był bardziej czytelny.	tak

3.3. Załącznik nr 3 – wnioski i uwagi przekazane w konsultacjach społecznych

Tabela 3. Wnioski i uwagi przekazane w konsultacjach społecznych

LP	Treść	Odniesienie	Zmiany w uchwale
1	Tytuł dokumentu: Program ochrony powietrza dla strefy miasta Gorzów Wlkp. wraz z planem działań krótkoterminowych. Powinno być: Program ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski wraz z planem działań krótkoterminowych. Nazwa strefy brzmi: „miasto Gorzów Wielkopolski”.	Poprawiono w całym dokumencie	tak
2	Punkt 1.3.4.1. str. 22: Ocenę dokonano z uwzględnieniem dwóch kryteriów – liczby dni z przekroczeniami poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Klasyfikacja strefy pod kątem wymienionych wyżej kryteriów wykazała, że na dwóch stanowiskach w strefie stwierdzono przekroczenia poziomów średniorocznych benzo(a)pirenu, co spowodowało zakwalifikowanie strefy miasto Gorzów Wlkp. do klasy C. Propozycja: Na dwóch stanowiskach pomiarów stężenia benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10, zlokalizowanych na obszarze strefy miasto Gorzów Wielkopolski, wystąpiło przekroczenie poziomu docelowego określonego dla tego zanieczyszczenia ze względu na ochronę zdrowia ludzi. Na podstawie tych pomiarów uzupełnionych szacowaniem opartym o wyniki modelowania matematycznego, strefa uzyskała w ocenie rocznej klasę C	Poprawiono	tak
3	Punkt. 1.5.2. str. 27: Uwaga dotyczy całego punktu: Należy wyjaśnić co należy rozumieć przez tło miejskie, a co przez tło lokalne	Rozszerzono opis	tak

LP	Treść	Odniesienie	Zmiany w uchwale
4	Punkt 1.6. str. 29: 1.6. Przewidywane poziomy substancji w powietrzu w roku prognozy - Należy podać, który to rok	Uzupełniono	tak
5	Punkt 1.3.4.1. str. 25: Tab. 5. Max. stężenie - 4,845 [ng/m3] - Należy wyjaśnić źródło podanej wartości (w jaki sposób została otrzymana?)	Ta wartość wynika z modelowania dostarczonego przez GIOŚ, wykonanego na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza w woj. lubuskim	nie
6	Punkt 1.6.2. str. 30: Likwidacja całkowicie niskiej emisji na terenie miasta Gorzów Wielkopolski w terminie, który określa harmonogram działań naprawczych, nie jest realna. A dodatkowo nie niesie za sobą całkowitej likwidacji obszaru przekroczeń. Skąd wniosek, że całkowita likwidacja niskiej emisji nie spowodowałaby likwidacji przekroczeń? (skoro emisja komunalno-bytowa odpowiada za 93,3% całkowitej emisji). Należy zweryfikować zapisy	Poprawiono – zakładane redukcje pozwalają na osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)pirenu	tak
7	Punkt 1.7.2. str. 32: Tabela 13 [kg/rok]. Powinno być [Mg/rok]	Poprawiono	tak
8	Punkt 1.7.2. str. 32: Wymagany poziom redukcji emisji benzo(a)pirenu ze źródeł powierzchniowych na terenie strefy wyznaczono na podstawie modelowania rozprzestrzeniania zanieczyszczeń w powietrzu, tak aby dotrzymane były poziomy docelowe benzo(a)pirenu, a zostały zestawione w tabeli poniżej. - Brak spójności w dokumencie ponieważ na str. 30 wykazano, że poziomy docelowe nie zostaną osiągnięte.	Poprawiono	tak
9	Punkt 1.8.4. str. 41: Tabela 15 Szacunkowa wysokość kosztów realizacji działania. Powinno być: Lata 2021 – 2024 Bez podawania kosztów - Propozycja aby działania rozpiąć na lata 2021 – 2024. Budżet na rok bieżący już jest zaplanowany. Ponadto ze względu na trudność w oszacowaniu kosztów bez przeprowadzenia inwentaryzacji źródeł proponuje się nie wpisywać szacunkowych kosztów realizacji działania.	Zostało zmienione – od 2021 r. Koszty zostały oszacowane na podstawie ilości koniecznych do wykonania zadań.	tak
10	Punkt 1.8.4. str. 42: Tabela 15 Planowany wpływ na poziomy stężenie w roku zakończenie programu [µg/m3] lub [ng/m3]. Propozycja: Planowane obniżenie poziomu stężeń [ng/m3] - Jednostka nie może być dowolna. Ponadto zapis jest niejasny. Propozycja zmiany zakresu lat jak wyżej.	Zapis ten wynika z rozporządzenia w sprawie programów ochrony powietrza i nie może być zmieniony	nie
11	Punkt 1.8.4. str. 43: Tabela 16 Działania promocyjne i edukacyjne szacunkowa wysokość kosztów realizacji działania 100 tys. / rok w latach 2020-2025. Powinno być: Tabela 16 szacunkowa wysokość kosztów realizacji działania w latach 2021-2025 – bez podawania wysokości kosztów. - Proponowany koszt kampanii edukacyjnej jest zbyt wysoki i niewspółmierny do kwot przeznaczanych na działania edukacyjne przez Miasto i WFOŚiGW. Brak wystarczających dofinansowań zewnętrznych. Budżet na rok bieżący już jest zaplanowany.	Zostało zmienione	tak
12	Punkt 1.8.4: Tabela 17 Prowadzenie kontroli... szacunkowa wysokość kosztów realizacji działania 50 tys. / rok w latach 2020-2025. Powinno być: Tabela 17 Prowadzenie kontroli... szacunkowa wysokość kosztów realizacji działania - / rok w latach 2021-2025. - Proponuje się nie określać kosztów. Kontrole są prowadzone w ramach obowiązków służbowych Straży Miejskiej. Koszt trudno oszacować i udokumentować.	Zostało zmienione	tak
13	Punkt 1.11.3. str.58: Następnie informuje organy niższego i wyższego szczebla w celu podjęcia przez niewskazanych w Planie działań krótkoterminowych zadań. Powinno być: Następnie informuje organy niższego i wyższego szczebla w celu podjęcia przez wskazanych w Planie działań krótkoterminowych zadań.	Poprawiono	tak

LP	Treść	Odniesienie	Zmiany w uchwale
14	Punkt 2.1.1. str. 65: przedkładanie do 31 stycznia, Zarządowi Województwa Lubuskiego sprawozdań z realizacji działań ujętych w niniejszym Programie. Propozycja: przedkładanie do 15 lutego, Zarządowi Województwa Lubuskiego sprawozdań z realizacji działań ujętych w niniejszym Programie. - Termin jest zbyt krótki ze wzgl. na konieczność pozyskania danych od podmiotów zewnętrznych	Termin ten jest narzucony przepisami prawa i nie jest możliwe jego przesunięcie.	nie
15	Punkt 2.1.1. str. 65: - rozbudowa i rozwój sieci gazowych i ciepłowniczych. Propozycja: - umożliwianie rozbudowy i rozwoju sieci gazowych i ciepłowniczych	Poprawiono	tak
16	Punkt 3.1. str. 70: Integralną częścią jest Plan zagospodarowania przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego Zielona Góra (Tom III). Propozycja: Integralną częścią jest Plan zagospodarowania przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego Gorzów Wlkp. (Tom II). - Opis dotyczy miasta Zielona Góra. Należy dostosować zapisy na całej str. 70 zgodnie z dokumentem opracowanym dla Gorzowa Wielkopolskiego.	Do poprawy (Ania)	tak
17	Punkt 3.3. str. 71: Analizę jakości powietrza w niniejszym Programie wykonano przyjmując za rok prognozy 2023 z perspektywą do roku 2025. - Na str. 29 za rok prognozy przyjęto rok 2026. Należy ujednoclić zapisy	Poprawiono	tak
18	Punkt 5 str. 80 Załączniki graficzne: 5.3. Lokalizacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza na terenie strefy Gorzów Wlkp. Propozycja zmiany: 5.3. Lokalizacja głównych źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza na terenie strefy miasto Gorzów Wielkopolski. - Mapa wskazuje na bardzo liczne źródła emisji punktowej na terenie miasta, co nie znajduje potwierdzenia w wielkości emisji podanej na str. 26 (emisja punktowa B(a)P z obszaru strefy wynosi 0,0023 Mg/rok tj. 5,55% całej emisji). Proponujemy aby wykazać tylko te źródła, które mają główny udział w ww. emisji.	Inwentaryzacja emisji na potrzeby sporządzenia Programu ochrony powietrza została przekazana przez GIOŚ z Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami. Na Rysunku w punkcie 5.3 zostały przedstawione wszystkie zinwentaryzowane źródła emisji, mimo że większość z nich ma znikomą wielkość emisji.	nie
19	Punkt 1.11.2. str 55: Miesiące z największymi stężeniami benzo(a)pirenu w ciągu doby w 2018 roku to luty i marzec. W roku 2018 zima była chłodniejsza niż w latach poprzednich – w szczególności średnia temperatura lutego (-2°C oraz minimalna w miesiącu - 12°C). W lutym 2018 r. notowano w ciągu doby maksymalne stężenia wynoszące 37,15 ng/m3.... - Zabrakło rzetelnej analizy przyczyn powstania tak wysokich stężeń B(a)P. Zima w 2018 r nie była chłodniejsza niż w latach poprzednich co stwierdzono również na str. 71 „okres grzewczy mieścił się w wieloletniej normie”. W kontekście systematycznego obniżania stężeń pyłu zawieszzonego zjawisko tak drastycznego skoku stężeń B(a)P w 2018r. powinno być poddane głębszej analizie i zweryfikowane.	Do poprawy (Ania)	tak

3.4. Załącznik nr 4 – wnioski i uwagi przekazane w konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego

Brak

Spis tabel

Tabela 1. Wnioski i uwagi przekazane w opinii Ministra Klimatu.....	6
Tabela 2. Wnioski i uwagi przekazane w opinii Prezydenta Miasta Gorzów Wielkopolski	16
Tabela 3. Wnioski i uwagi przekazane w konsultacjach społecznych	17